

Guerrero Medina, un art de compromís

**Espai Volart-Fundació Vila Casas
Barcelona**

Del 24 de gener al 24 de maig del 2020

Josep Maria Guerrero Medina (Jaén, 1942) és un pintor que ha estat vinculat a la Fundació Vila Casas des dels seus inicis. Recordem la nodrida presència dels seus quadres en les primeres posades en escena del Palau Solterra de Torroella de Montgrí i les dues exposicions que han precedit l'exposició actual que obre l'any 2020 als Espais Volart amb el títol d'*El meu compromís*. Les dues precedents van tenir lloc a l'Espai Volart el 2007 amb el títol de *Llum i ombra a l'aigua* i una altra a Can Framis el 2010 amb el tema *La Retirada-Exilis*, fruit d'una recerca anterior.

Efectivament, l'any 2006 Guerrero Medina exposà al Mume de la Jonquera la sèrie *Caminos. Camins, Chemins de la Retirada*, que posà un accent dramàtic a la figuració expressionista amb la qual sempre s'ha familiaritzat. Colors densos, matèria que expressa la dimensió humana, l'opacitat de la matèria quan toca el drama humà. I és que Guerrero Medina ha conduït el seu interès per l'ésser humà cap a la memòria històrica, des dels inicis del segle XXI i en les últimes dècades, si bé l'exposició actual ens mostra com des dels anys 70 ja executava un art de denúncia, amb obres com ara *Processó dels necis* (a mitjan anys 70), *La cadira de la mort* (1974), dedicada a Puig Antich, o *Mur i afusellament* (1975). Si aquestes obres esmentades formen part de la primera part de l'exposició dedicada a l'art de denúncia, un segon àmbit segueix la mostra *Exilis*, una memòria de la Guerra Civil espanyola i de l'exili republicà i un apropament al drama de l'èxode forçat i de la fugida. Masses de gent sense mirada, rostres opacs, en què desapareix l'individu i només es percep la massa, el grup, la persona desapareix. Les imatges ens porten

Guerrero Medina. *Camí cap a l'exili* (2001).

cap a aquella frase de Shakespeare al *Rei Lear*: “La llibertat viu lluny d'aquí, i això és l'exili.”

Si el paisatge és, a part de la figura humana, l'altra temàtica de treball de Guerrero Medina, en aquesta exposició la deixa de banda i a l'apartat *Fragments de memòria* deixa anar el flux del llenguatge pictòric amb total llibertat, sense nostàlgies, però fent present i evident tot allò que la memòria subministra d'una manera automàtica. L'apartat que tanca l'exposició està dedicat a la permanència del que és visible o a la pintura de Velázquez, una sèrie d'aquarel·les dedicades a aquest mestre, interpretant els retrats d'alguns dels personatges més coneguts de les pintures d'aquest geni del Segle d'Or espanyol.

Més enllà de modes i influències, Guerrero

Medina exhibeix una personalitat pròpia en què la densitat de la matèria, sense caure mai en l'informalisme, s'encarna en la figura humana, per adoptar el punt de vista de la víctima innocent, en un moment en què memòria, exili, migracions i refugiats són part de la història del passat i de l'actualitat de l'Europa d'avui. En la seva pintura fixa la tragèdia per a la reflexió, sense crits, en silenci. Aquí s'escau el que un dia escrigué Maria Lluïsa Borràs: “Guerrero Medina no és utòpic ni apocalíptic, com tampoc quedaria atrapat en els extrems que han marcat l'art durant el segle XX, entre esperança i desesperació, el fet absolut i el fet relatiu, l'entusiasme i la nostàlgia.” **Pilar Parcerisas**